

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette lovforslag er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 232 fra folketingsåret 1995-96. Se Folketingstidende 1995-96, Folketingets forhandlinger s. 5150, tillæg A s. 4557, s. 5578, tillæg B s. 992, s. 7081, tillæg B s. 1108 og s. 7372. I forbindelse med 1. behandling af dette lovforslag fremførte den socialdemokratiske ordfører bl.a., at der var problemer i forbindelse med arbejdsløses muligheder for at tage en uddannelse, men at disse kunne løses på en anden måde. Dette mener SF ikke er sket, og derfor er der fortsat behov for dette lovforslag.

Med de seneste ændringer i arbejdsløshedslovgivningen fra efteråret 1995 kan arbejdsløse ikke længe modtage dagpenge samtidig med,

- at de modtager undervisning i mere end 20 timer på en højskole eller en daghøjskole, som altid har undervisning på mindst 20 timer om ugen. Undtaget er unge under 25 år, som kan modtage halve dagpenge,
- at de modtager undervisning på et aftenseminarium, undervisning på et hf- eller studenterkursus om aftenen, kurser på en videregående uddannelse om aftenen m.v., sådan som det var muligt indtil seneste lovændring.

Disse ændringer har betydet, at en række arbejdsløse på dagpenge må opgave at modtage undervisning og at tage den uddannelse, som de ellers havde planlagt.

Ændringerne har betydet, at daghøjskolerne i gennemsnit har oplevet en nedgang i elevtallet på 1/2 i forhold til tidligere. Det hænger sammen med, at arbejdsløse, som har været uden arbejde i 2-3 måneder, i praksis ikke kan få udarbejdet en handlingsplan, hvori et daghøjskoleophold kunne indgå. Arbejdsformidlingen har tilsyneladende ikke ressourcer til at få udarbejdet en handlingsplan. Derfor må arbejdsløse f.eks. vente, indtil de kan gå på uddannelsesorlov, når de har været arbejdsløse i et halvt år. Det betyder, at arbejdsløse må gå uvirksomme i et halvt år, hvor et daghøjskoleophold ellers kunne have været et udmærket alternativ.

Da det samtidig er sådan, at arbejdsløse godt kan tage AVU-undervisning i mere end 20 timer på dag-

penge, må det også være logisk, at daghøjskoleophold på tilsvarende måde kan tages på dagpenge.

Ændringerne i dagpengereglerne har også betydet, at en del mennesker ikke har råd til et højskoleophold. I den forbindelse har det kun i ringe grad hjulpet, at unge under 25 år kan tage på højskole eller daghøjskole på halve dagpenge, fordi det i de fleste tilfælde ikke giver et tilstrækkeligt økonomisk grundlag.

Ændringerne har også betydet, at mange arbejdsløse, der ellers havde tænkt sig at tage en læreruddannelse på aftenseminarium på dagpenge samtidig med, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, nu må opgive denne uddannelse. Københavns Dag- og Aftenseminarium, der sidste år startede med 6 aftenhold, har oplevet en nedgang på over 50 pct. og søger nu at starte 3 aftenhold. Århus Dag- og Aftenseminarium, der sidste år startede med 2 hold, og som forventede at fordoble dette antal i år, hvis ikke dagpengereglerne var blevet ændret, har opgivet at starte aftenhold i år.

Det forekommer grotesk, at der er arbejdsløse, som gerne vil tage en læreruddannelse, der forhindres i at tage en uddannelse som følge af de senest vedtagne lovændringer. Og det gælder ikke kun de arbejdsløse. Det gælder reelt også dem, der er i arbejde, idet de ved eventuel arbejdsløshed ikke vil kunne oppebære dagpenge, hvis de vil fortsætte på en uddannelse om aftenen.

Det groteske er, at der er mangel på lærere, og at alle erfaringer viser, at lærere uddannet på aftenseminarier bidrager til en større bredde i lærerkorpset, samtidig med at der fortsat er stor arbejdsløshed.

Tilsvarende groteske situationer kan findes for andre studerende, der vil modtage undervisning på hf- eller studenterkursus om aftenen.

Da de seneste ændringer blev vedtaget, var der en vis uenighed om, hvilken effekt de ville få for søgningen til forskellige uddannelser. Det ved vi allerede nu for en del uddannelser. Derfor må det være rigtigt at foretage ændringer nu, så arbejdsløse igen tilskyn- des til at vælge en uddannelse.

I forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 232, som SF fremsatte i sidste folketingsår, var der